

Філософія, безумовно, є справою особистих інтелектуальних зусиль. Водночас вона є думкою, що ніколи не відбувається наодинці. Навіть коли вона не набуває того чи того формату публічного дискурсу, вона завжди передбачає інших мислячих. Зрештою, всіх мислячих — адже філософія відкрита для участі та сприйняття будь-якою розумною істотою. І тим більш важлива й відповідальна її роль, коли суспільство трапляє в ситуації та часи, коли таких істот обмаль і сам розум витісняється на маргінес життєдіяльності людей, придушений соціальним чи політичним свавіллям, пануванням диких у своїй антилюдяності режимів тощо. На жаль, в історії нашої країни це траплялося надто часто. Тому філософський загал — спільнота тих, хто веде правдивий інтелектуальний пошук — завжди мав особливе значення. І якщо він далеко не завжди був спроможний суттєво вплинути на перебіг справ, але зберігав бодай функцію прихистку здатності розуміння і критичного мислення — настільки, наскільки це взагалі було можливим за тих чи тих обставин часу.

Саме тому нинішній 70-річний ювілей Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України має значення передусім не як ювілей установи, а як певна віха існування фахової, академічної спільноти в нашій стражденній країні. Ця подія, звісно, привід не бити в литаври, а радше задуматися над наявним станом речей, над тими загрозами, які постають сьогодні в країні щодо здатності неангажованого відкритого компетентного мислення, над нашими скромними здобутками, найліпше в яких — відчуття можливої перспективи попри всі ті несприятливі моменти, що характеризують справу розуму тут і тепер.

В цьому тематичному числі ми намагалися уникнути ювілейного глянцю, створивши просто візитівку Інституту з усіма його плюсами та мінусами. І, звичайно, пригадати. Пригадати тих — без перебільшення — видатних інтелектуалів, які і є справжніми Інститутом філософії. Бо він — не установа, а реально, творчо мислячі люди. І сам він є настільки, наскільки такі люди є, існують. Їхні імена в цьому числі — не просто данина пам'яті, а реальний ефект Інституту, виправдання його існування — і, сподіваємось, права на існування в подальшому. І кожен, хто нині чесно працює в Інституті, збільшуючи шанси розуму в нашій країні, є часткою цього права.

Цим числом «Філософської думки» завершується складний і нелегкий високосний рік. Принагідно хочемо привітати всіх, хто був цього року з нашим журналом — його читачами, авторами, критиками, симпатиками. Кожного року доводиться констатувати, що зроблено менше, ніж хотілося б. Але це має не лише бентежити, а й надихати на звершення, які хай живлять відчуття того, що все ж таки вдалося досягнути попри всі перепони. Найвітшливіша новина — в тому, що ми продовжуємо жити та мислити. Всім найкращих успіхів та досягнень у цьому в 2017 році!